

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Feladós szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Jobbra-balra.

Sok érdekeset tudunk meg a választó-jog csendesen csörgedező vitájából. Így megtudtuk, hogy Andrássy Gyula méltóságán és nevelésén alulinak tartja Tisza István méltó felháborodására válaszolni, ellenben *tudatosan valótlanságot állítani*, amint Tiszáról tette, már hozzáfér a méltóságához is, a neveléséhez is. Sőt ez már azokon fölül van, amennyiben e téren Andrássy csakugyan igen alul maradt. — Aztán megtudtuk, hogy nem is olyan gonosz dolog az a pártok közötti meg egyezés, amiért Andrássy szegény Wekerlét folyton *igéretszegőnek* nevezgeti, mert hiszen ő is ugyanazt akarta Bethlen közvetítésével. Szinte lájlik, mint ölette volna keblére Tisza Istvánt, aki bizonyára holtan esett volna ki a kezéből egy vérző sebbel — a hátán. — No igaz is, azt is megtudtuk — ha nem is a karjaiból hanem annak kapcsán Andrássy újságjából, — hogy a gróf ur keze *rájár* valamire. Vajjon mire? Mert csak olyanra jár rá az ember keze, amit *megszokott*. Érdekes volna ezt megtudni, ha — ugyis nem tudnánk.

A károlykeresztesek.

Ezek azok a vitéz katonáink, a kirkról mostanában annyi szó esik a politika érdekvilágában. *Vitéznek* nevezük őket, aminthogy annak nevezünk minden hádfit, aki a harctéren megállta a helyét, anélkül azonban, hogy valamennyit *hősnek* gondolnánk. Hősök is vannak a Károly csapatkereszt birtokosai között és több mint valószínű, hogy ezek vannak többségben.

De lehetnek — és bizonyosan vannak — közöttük olyanok is, akik nemcsak a „hős” jelzőre méltóak, hanem a katonáknak általában kijárni szokott „vitéz” elnevezésre sem; akiket csak a felsőbb parancs kényszerített olyan veszélyzetett helyre, ahol 80 napon át kockán forgott az életük, amiért a Károly csapatkereszt díszíti a mellüket. Mert *csak ez* az egyfolytában eltöltött 80 nap a feltétele a Károly csapatkereszt elnyerésének és nem valami rendkívüli, önfeláldozó, elszánt cselekedet.

Hát *ezeknek* a Károlykereszteseknek nem akarja megadni gróf Tisza István a választójogot, hanem csak az olyan Károlykereszteseknek, akik nemcsak a fenti időt töltötték künn a harctéren, hanem bátorságukat be is bizonyították, vitézségükről tanúságot is tettek. Vagy mit szólna az a derék

parasztlegény, aki nem tudom hány sebből vérezve ellentámadással verte vissza az ellenséget és ezért *vitézségi érmet* kapott, — ha azt látná, hogy az ország dolgába való beszólásra neki semmivel sincs több joga, mint annak a másiknak, akinek — Petőfi szerint — „drágább a rongy-ciele, mint a haza becsülete”? Aki csak azért nem hagyta el 80 napig a veszélyzetett pontot, mert félt, hogy fejfelővik érte? Igazság volna ez?

Nem! S mert nem igazság, azért nem akarja Tisza István, hogy a mindenki, tehát a leghívtányabb gyáva által is megszerezhető Károly csapatkereszt adjon jogot a képviselőválasztáson való szavazásra, hanem azt akarja, hogy ez a jog — ha már a harctéri érdekért adjuk — legalább az igazi hősöknek jusson.

Ezt fejtegette a képviselőház keddi ülésében. De még Tiszánál is jobban reávilágított e napon a Károly csapatkereszthez kötött választójogi jogosultság tarthatatlanságra *Szilágyi Lajos* munkapárti képviselő, a „Külügy-Hadügy” katonai lap szerkesztője, a tényleges, tartalékos és népfölkelő magyar katonák védelmezője és pártfogója az országházban. Bebizonyította, hogy ha a Károly csapatkeresztől tesszük függővé a harcokos választói jogosultságát, akkor az illetékes katonai parancsnokságokat befolyásoljuk arra, hogy ezek juttassák a katonákat az illető jogcímhez. No hát igazság lenne ez? Hogy az a cseh vagy oláh parancsnok határozza meg, hogy ki legyen választó Magyarországon? Ha nem akarja, a *magyar* fiúk nem jutnak Károlykereszthez s akkor ezeknek szavazati joguk sem lehet, ellenben az oláh, rác, tót és mindenféle nációnak megadatná a Károlykeresztet s ezzel együtt a szavazati jogot is. No, szépen nézne ki akkor szegény Magyarország?

Ezenkívül még azt is bebizonyította *Szilágyi* képviselő, hogy a Károly csapatkereszt alapszabályai *igazságtalanok*, mert a sebesült, beteg és hadifogságba esett katonák nem, vagy nem olyan könnyen juthatnak hozzá. Tehát ezek a hazájukért épp annyit, talán még többet szenvedtek, mint az *egészségben* visszatérők, e címen nem lehetnének képviselőválasztók. E szerint csak a *háboru után* lehetne igazságosan eldönteni, hogy melyik katona méltó arra, hogy szavazójogot kapjon, de akkor is elsősorban a vitéz-

ségi érem, nem a Károly-csapatkereszt alapján.

Ime: napnál világosabb, hogy a Károly csapatkereszt nem az a hősi jogcím a politikai jogok gyakorlására, aminek a blokkosok: az Andrássy—Károlyi—Apponyi—szociálista társaság felfujja. Sőt — amint cikkünk elején kifejtettük — sérelmes is lehet a *valódi* hősökre, akiket méltán bánthat, ha egyenlő elbánásban részesülnek azokkal, akik csak időt töltöttek künn.

Ezek után pedig hiába izgat gróf Andrássy Gyula, hiába lármáz gróf Károlyi Mihály és gróf Batthyány Tivadar, hiába fenekedik Vázsonyi Vilmos, a józan magyar néppel nem fogják többé elhitetni, hogy a Károlykeresztesek választójogának kikapcsolása a *hősöknek* sérelme volna. —chl.—

Politikai hírek.

— Tisza és Andrássy. A képviselőház keddi ülésén elkerülhetelenné vált a két politikai vezér élesebb összehitközése. Ezt a nagy és nemes ellenfelét fanatikusan gyűlölő gróf Andrássy Gyula idézte föl, aki felsorolta régi, elavult érveit, amelyekkel a tömegeket szokta izgatni Tisza, a munkapárt, ujabban már Wekerle, sőt az Erdélyért aggódó nagy hazafi: gróf Bethlen István ellen is. Gróf Tisza István, aki utóbb szólalt fel, szintén összegezvén argumentumait a választójogban elfoglalt álláspontjának, reámulatott Andrássy e módszerére és példánykép állította elébe Vázsonyit, aki legalább *hallgat*, amióta nem miniszter. Megjegyezte, hogy a tömeg nem izgul, *ha nem izgatják*, kivált a választójogban előnyöket nyert ipari munkáságnak nincs oka elégedetlenségre. Ezért a bpesti szociálista népgyűlésék és tüntetések a választójog mellett csak a szociálista pártvezérek parancsára és egyes politikai pártvezérek kívánságára történtek, de inkább *majális* jellegével bírtak. — Nosza, a mefiszto Andrássy belékapaszkodott Tiszának ebbe az egyetlen szavába és személyes kérdésben válaszolván úgy fordította el a szavát, hogy Tisza a *hat napos munkássztrájkot*, amelynek kezdetén őt embert megölték, *majálisnak* nevezte el. Persze veje-urák, a Károlyi-párt tombolt a műfelháborodástól és nagy lármát csapott. Tisza ezt már nem hagyhatta annyiban és — a cselzővők kis csoportjának kivételével — az egész képviselőház helyeslése közben kijelentette, hogy *ő nem a sztrájkot*, hanem a *májusi tüntetéseket* nevezte *majálisszerűnek*. Andrássy tudatos fordítását tehát *perfid inszinuációnak* nevezi, amely nem egyezik meg a parlamenti harcmodorral. Andrássy erre a magas paripára próbált felülni s azt mondta, hogy Tisza „*támadására*” (?) *méltóságán és jól nevelésén* alulinak tartja válaszolni. Olyan gyenge azonban már Andrássy erkölcsi értéke a lelkét betöltő gyűlölettel szemben, hogy ezt a kijelentését sem bírta betartani. Sőt a *hadilármák* ellen is képes lázítani, ha azzal Tiszának árthat. Bizonyosság rá lapja-

nak a „Magyar Hírlap“-nak szerdai száma, amely a többek között azt írja:

„Mert azok után, amire Tisza ragadtatta magát tegnap: kinek lehet joga és kivel szemben azt követelni, hogy a hadban álló haza érdeke miatt ne azt mondja, amit gondol s ne azt tegye, amire a keze rájár?“

— A választójog. A választójog vérszegény vitája a befejezéshez közeledik. Andrásy és Tisza másik közleményünkben említett összecsapásán kívül még érdekesebb esemény volt ögróf. Pallavicini Györgynek (Andrásy vejének) polémiája gróf Bethlen Istvánnal, akinek szemére vetette, hogy kilépett apósának táborából. Bethlen ügyesen visszavágott és kijelentette, hogy már Tisza lemondásakor ott akarta hagyni Andrásy, de az visszatartotta azzal, hogy ő, Bethlen lesz hivatal a különböző pártok között meg-egyezést csinálni a választójog kérdésében. Wekerle ezt meg is csinálta, vajjon hát miért támada érte Andrásy, ha ő is azt akarta?

A rendőrség államosítása.

A képviselőház keddi ülésén terjesztette be Wekerle Sándor miniszterelnök-bellügyminiszter a m. kir. állami rendőrség szervezéséről szóló törvényjavaslatot, amely mindössze 49 szakaszból áll. A fővárosi államrendőrség nem kerül az új beosztásba, hanem teljesen különálló marad. A javaslat főbb intézkedései a következők:

Első része az államrendőrség szervezéséről intézkedik. E szerint valamennyi törvényhatósági joggal fölrühözött és rendezett tanácsú városban, tehát Veszprém és Pápa városokban is állami rendőrség lép életbe. Ezenkívül a bellügyminiszter a rendőrség hatáskörét egyes községekre vagy községi csoportokra is kiterjesztheti. A határrendőrség és a fiumei államrendőrség az új szervezetbe olvad. A budapesti államrendőrség hatósági jogkörét és működésének területét a rendelkezés nem érinti, ellenben az állami rendőrség létszámába tartozó alkalmazott a budapesti államrendőrség létszámába, vagy viszont akár hasonló, akár nagyobb állásra akarata ellenére is kinevezhető.

A javaslat szerint központi nyomozó hatóság és országos nyilvántartó hivatal lesz s a bellügyminiszter elhatározásával bejelentő hivatal is föllátható. A városokban a rendőrség élén a rendőrkapitányok állanak, akik első fokban gyakorolják a rendőri bíráskodást. Másodfokban a kerületi rendőrfőkapitányok, harmadfokban a bellügyminiszter itélkezik.

A második főrésze a rendőrség hatásköréről intézkedik, amely kiterjed az egész országra, Horvát-Szlavonország kivételével. A főispánoknak ellenőrző és fellügyelő jogát a javaslat nem érinti. A rendőrség hatáskörébe tartozik a közbiztonság, az igazgatás rendszere és a rendőri büntető bíráskodás.

A javaslat harmadik része a rendőri jog tartamáról szól s e szerint a rendőrség rendeltetése, hogy a köznyugalmat, a közrendet és a közbiztonságot fönttartsa. Köteles továbbá a büntetőeljárásokat az ügyészségnek följelenteni és a nyomozást teljesíteni. E rész ismereti továbbá azokat a módokat és eszközöket, amelyek szerint a rendőrség a nyomozást végezheti és intézkedéseit megteheti.

A negyedik rész a személyzeti és szolgálati viszonyokat tárgyalja. A rendőrtiszteket a VI. osztálytól a király, azon alul a bellügyminiszter nevezi ki, az őrszemélyzetet pedig a kerületi főkapitány. A bellügyminiszter joga az áthelyezés is. A törvény életbe léptével a jelenlegi községi vagy egyéb jellegű rendőrszemélyzet rendelkezési állapotba kerül s csak azokat fogják kinevezni, akik hivataluk magaslátán állanak és rátermettségüket már bebizonyították. Az át nem vett személyzetet nyugdíjazják.

Az ötödik rész a fegyelmi intézkedésekről szól, a hatodik pedig a költségéről intézkedik. A törvényjavaslat értelmében a városi rendőrség jelenlegi létszáma 5755-ről 8889-re

fog emelkedni, a költség pedig az eddigi 12,065.749 korona helyett 25,700.935 korona lesz. Államosítás esetén tehát a létszámtöbblet 3134, költségben pedig 13,635.186 koronát fog kitenni. A több mint huszonöt millió költséget az állam egyrészt a mai városi rendőrségi államszolgálatból, amely negyemillió koronát tett ki, továbbá a határrendőrség meglévő fedezetéből, amely 2,631.457 korona, fogja fedezni, a fennmaradó költség többlet 19,060.478 korona, tehát tulajdonképpen ennyibe kerül az államrendőrség államosítása.

A tervezet értelmében 10 rendőrségi, illetve kerületi főkapitányi állást szerveznek. A kerületi főkapitányok a VI. osztályba kerülnek és rendőrségi pótdíjjal együtt 105.400 kor. költséggel szerepelnek. 31 tanácsos, illetve városi főkapitány lesz a VII. osztályban 240.520 korona költséggel. 124 kapitányt neveznek ki a VIII. osztályba 620.250 korona díjazással. A IX. osztályban 121 fogalmazó lesz és a rendes fizetésén kívül 36.300 korona pótdíjat kapnak. A segédjogalmazók a IX. és a XI. osztályba voltak beosztva, most 152 segéd-fogalmazói állást szerveznek, valamennyi a X. osztályba kerül és a részükre javasolt pótdíj 36.000 korona. 10 fellügyelő neveznek ki és valamennyit a VIII. osztályba osztják 6000 korona pótdíjjal.

A fellügyelők a X. osztályba kerülnek és 62 állást szerveznek. A részükre kiutalendő pótdíj 14.880 korona. 74 hivatalnoki lesz szintén a X. osztályban, 214 hivatalsegédülést akarnak kinevezni a XI. osztályba. Új állást rendszeresítenek detektiv-fellügyelő címen. Egyelőre két ilyen állás lesz a IX. osztályban 25 elsőosztályú polgári biztos lesz és részükre összesen 80.000 koronát terveznek. Második osztályú polgári biztosoknak 363-at akarnak kinevezni 879.740 korona költséggel, 200 rendőrmester, 800 másodrendőr, 2000 elsőosztályú rendőr, 3000 másodosztályú rendőr és 470 hivatalszolga és kézbesítő állás van tervbe véve. Napidíjakra 633.275 koronát szántak, rendőri szakoktatásra 100.000 koronát terveznek, ugyanennyi lesz a rendelkezési alap, míg az átmeneti kiadások 300.000 koronát fognak felölelni. A javaslat utolsó, hetedik főrésze, átmeneti intézkedéseket tartalmaz.

Veszprémmegyei Ujság.

Lapunkra 1918. július 1-től kezdve új előfizetést nyitunk.

Előfizetési ár:

egész évre . . . . . 16 K
fél évre . . . . . 8 „
negyed évre . . . . . 4 K

Egyes szám ára a csütörtöki és vasárnapi lapból 16 fillér.

Lelkészek, tanítók, k. jegyzők évi 12 koronáért kapják a lapot.

A kládóhivatal.

Hirek.

— Új osztálytanácsos. A király dr. Iklódy-Szabó Andor pénzügyminisztériumi titkárát ugyane minisztériumba osztálytanácsossá nevezte ki. A jeles képzettségű kiváló minisztériumi tisztviselő kisebbik fia néhai Szabó Imre volt veszprémi orsz. képviselőnek és testvéröccse dr. Iklódy-Szabó Jánosnak, a nagyvásonyi-kerület-orsz. képviselőjének. Így hát fiatalon látóként szép előmenetelért mi veszprémiek is büszkék lehetünk Szabó Andorra.

— Rendkívüli megyegyűlés. Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 22-én rendkívüli közgyűlést tart dr. Bibó Károly főispánhelyettes alispán elnöklése alatt.

A közgyűlés tárgya Zita királyné személyéről terjesztett rágalmak elleni állásfoglalás lesz.

— Katonai kiűntetések. A felhatalmazott parancsnokság által adományoztatott a bronz vitézségi érem Ivanovszky Géza és Bognár Mihály 31. h. gy. ezredbeli t. hadnagyoknak.

— Pápa város új polgármestere. Szerdán, e hó 19-én lesz dr. Tenclinger Józsefnek, az újonnan megválasztott pápai polgármesternek ünnepélyes eskütétele, miután a kir. ügyészi állásáról felmentették. Az eskütétel rendkívüli közgyűlés keretében lesz, a melyet dr. Bibó Károly alispán már össze is hívott a fentjelzett napra.

— Piáristák nagykáptalanja. A magyarországi kegyes tanítórend e hó 8-án tartotta nagykáptalanját Budapesten, amelyen Veszprémből Laczkó Dezső főgimn. igazgató, továbbá Babos Dezső és Szitán Gergely tanárok vettek részt. A nagygyűlésen a lemondott s veszprémi tanársága idejéből nálunk oly kellemes emlékeket hagyott dr. Hénap Tamás rendfőnök helyett, mi továbbra semmiképp sem vállalta ezt a tisztséget, Szinger Kornél, a rend javának kormányzója választatott meg három esztendőre.

— A Veszprémi Színművészpártoló Egyesület e hó 12-én igazgató választást tartott dr. Óvári Ferenc orsz. képviselő elnöklésével.

— Az ev. egyházkerületi gyámintézet elnöke. A veszprémi ág. hitv. evang. egyházmege, mely ez évi rendes közgyűlését f. hó 2. és 3-án tartotta Pápa városában, a Pálmay Lajos győri ev. esperes lemondásával megüresedett egyházkerületi gyámintézeti egyházi elnöki tisztség betöltésével egyhangulag Scholtz Ödön ágfalvai evang. esperesre adta szavazatát.

— A győr-veszprém-dombóvári vasút elsőrangusítása. Győrmege és Győr szab. kir. város főispánja a győr-galanta vasúti összeköttetés létesítése s vele kapcsolatosan a győr-veszprém-dombóvári vasútnak elsőrangusítása tárgyában Győrbe e hó 15-én érkekezletet hívott egybe, amelyre meghívta az érdekelte megyék alispánjait, köztük dr. Bibó Károlyt, vármegyénk alispánját is. Az alispán viszont meghívta az érdekeztetett e tárgyban közgyűléseleg megválasztott bizottság tagjait. Dr. Antal Géza, Holitscher Károly, dr. Iklódy-Szabó János, Jákóy Géza, dr. Magyar Károly, dr. Óvári Ferenc, dr. Szász Károly megyebeli orsz. képviselőket, továbbá dr. Bókeffy Remig zirci apátot, gróf Jankovich Béán Endre közéleti-mezési kormánybiztos és Wertheim Armin nagybirtokost. Veszprém várost dr. Komjáthy László polgármester fogja az érdekeztetett képviselni.

— Várpalota élelmezése. Várpalota község előjárósága, amennyiben azt az új termés és élelmezés rendelet megengedi, ellátatlan lakosai részére szándékozik az egész évi ellátási szükségletet beszerezni. Így óhajtja elkerülni azt a sok kellemetlenséget, amelyet az elmúlt év szomorú tapasztalatai szereztek az előjáróságnak és az ellátatlanoknak egyaránt.

— A VIII. hadikölcsön. A VIII. hadikölcsönre vármegyénkbeli újabban a következő nagyobb jegyzések eszközöltek: A Magyar Földhitelintézetnél dr. Bókeffy Remig zirci apát a cisztercita rend nevében 1.000.000 K, gróf Festetics Pál dégi nagybirtokos 200.000 K, gróf Festetics Pálné 100.000 K, a Pesti Magyar Keresk. Banknál Gyérey Rikárd Ozora 200.000 K; a Magyar Fekereskedők Hitelintézeténél a Veszprémmegyei Takarékpénztár 200.000 K; Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezetnél Drexler Jakab Lovasberény 100.000 K, Bakonycsarneyi hitelszövetkezet 55.000 K, Marcali-i Hiteliszöv. 45.000 K, a Hungaria Banknál a Veszprémmegyei alapítványi hivatal 300.000 K, dr. Rada István pápai preláta kanonok 60.000 K. — Itt jegyezzük meg, hogy a pénzügyminiszter a hadikötvényjegy-

zés jul. 12-én lejárt határidejét *jul. 24-ig* meghosszabbította.

— **Vasúti koncesszió.** A keresk. miniszter egy évre szóló előmunkálati engedélyt adott a Veszprémi Takarékpénztárnak apest—szentlőrinci h. é. villamosvasút végállomásától a m. kir. államvasutak Szemeretelep megálláshelyéig vezetendő ló- vagy villamosüzemű közúti vasutvonlra.

— **Iskolai értesítő.** A veszprémi áll. felső kereskedelmi iskolának gondos figyelemmel szerkesztett értesítője is megjelent az 1917/18. tanévről Matuschek Rikárd igazgató szerkesztésében. Fodor Lajosnak, az elhunyt tanárnak szentelt a bevezető sorokat Kacska László kollégája, majd az év története következik, amely a beiratás idejét, a felvételi módszereit, a javítóvizsgák idejét, a tandíjat stb. tartalmazza. Ez utóbbiak a 31. évi kezdődnek, a magánvizsgák pedig szept. 9., 10. és 11.-én. Beiratkozni szeptember 2.-án és 4.-én lehet. Összesen 4 tanár és 7 előadástartó vezetés alatt 128 tanuló végezte az iskolát. **Értesítő** jeles rendű volt 3, jó 24, elégséges 74, megfelelt 101, egyből bukott 6, kettőből 12; többől 9, nem felelt meg 27. Az értesítő a női tanfolyamot külön említi fel, tartalmazza ezen kívül az ifjúsági körök, egyletek és a tankönyvek ismeretlenségét stb.

— **Szén a csépléshez.** A közlelemző miniszter leiratolt intézett a törvényhatóságokhoz, amelybe a korai cséplésnek haladéktalan foganatosítására és a kicséplést gabona azonnal való elszállítására ad utasítást. Leiratában arról is említést tesz a miniszter, hogy ha valahol a cséplési szénben hiány van, akkor minden egyes konkrét esetről a hely megnevezése mellett közvetlenül a Szénbizottságot kell írásváltással értesíteni. Azok a gazdák, akik még nem kapták meg a cséplési szénét, forduljanak a vármegye alispánjához annak a közlésével, hogy hol és mikor rendelték meg a cséplési szénét.

— **Termésátvételi körzetek vármegyénkben.** Veszprémmegyeének az 1918/19 évi termésátvételi körzeti beosztása a következő: **Zirci járás:** Bakonybél községben a bizományos a Hungária Bank r. t. Budapest, Réde Schreiber D. és fiai utóda Győr, Súr Virág és Bibó Kálmán Bpest, Zirc (kivéve a zirci apátság) Hungária Bank r. t. Bpest, zirci apátság Braun Ignác Bpest, Ácsteszéri kj. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Cserey kj. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Csetényi nk. Deutsch és Löbl Bpest, Bakonyzentlászó kj. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Bársonyosi kj. Schreiber D. és fiai utóda Győr, Dudari kj. Hungária Bank r. t. Bpest, Magyarországi Deutsch és Löbl Budapest, Magyarországi Schreiber D. és fiai utóda Győr, Olaszfalvi kj. Hungária Bank r. t. Bpest, Romándi kj. Schreiber D. és fiai utóda Győr, Tési kj. Hungária Bank r. t. Bpest, Veszprémmarsanyi Schreiber D. és fiai utóda Győr, Zircvidéki Hungária Bank r. t. Bpest. **Pápa város** Spitz Márk Pápa, **Veszprém város** Közg. Bank és Tplár Veszprém. **Devecseri járás:** Devecser nk. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Ajkai kj. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Csöglei kj. Spitz Márk Pápa, Kertai kj. Adler, Hadl és Tsa Bpest, Középszáki kj. Adler, Hadl és Tsa, Nagyalásnyói kj. Spitz Márk Pápa, Noszlópi kj. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Padragi kj. Virág és Bibó Kálmán Bpest, Somlószőlősi kj. Adler Hadl és Tsa Bpest, Tüskevári Adler Hadl és Tsa Budapest. **Enyingi járás:** Balatonfőkajár Stern Salamon és fia Lepsény, Balatonkenese Stern Salamon és fia Lepsény, Dég f. j. Deutsch Sándor Szilasbárhás, Enying (kivéve gróf Csekonicz birtok) Virág és Bibó Kálmán Budapest, gróf Csekonicz birtok Pick testvérek Zoombolya, Balatonbozsok Steinberger Részó Lepsény, Lajoskomárom ifj. Deutsch Sándor Szilasbárhás, Mezőszentgyörgy Stern Salamon és fia Lepsény, Siófok Deutsch Ignác Siófok, Szilasbárhás ifj. Deutsch Sándor Szilasbárhás, Csáji Stern Salamon és fia Lepsény. Bala-

tonszabadi-i kj. (kivéve Csekonicz birtok) Virág és Bibó Kálmán Bpest. **Pápai járás:** Összes községei és körjegyzőségei Spitz Márk Pápa. **Veszprémi járás:** Balatonalmádi, Gyulaifirát és Kádárta Közgazd. Bank és Tplár Veszprém, Ósi és Óskú Tehel József Várpalota, Peramarton, Szentigál és Szentkirályszabadja Közgazd. Bank és Tplár Veszprém, Tótvázyony Strasser és König Bpest, Nagyhidegkut Közgazd. Bank és Tplár Veszprém, Kishidegkut Strasser és König Bpest, Várpalota Tehel József Várpalota, Vörösberey Közgazd. Bank és Takptár Veszprém, Berhida Közgazd. Bank és Takptár Veszprém, herendi kj. Virág és Bibó Budapest, hajmáskéri kj. Közgazd. Bank és Takptár Veszprém, litéri kj. Közgazd. Bank és Takptár Veszprém, nagyvázyonyi kj. Strasser és König Bpest, nemesvázyonyi kj. Közgazd. Bank és Takptár Veszprém, papkeszi kj. Közgazd. Bank és Takptár Veszprém, városiódai kj. Virág és Bibó Kálmán Budapest.

— **Aratómunkás tartalék.** Közöszírre teszem, hogy Beregmegyében nagyszámú aratómunkás áll rendelkezésre. Akinnek ezekre szüksége van, pontos igényeinek feltüntetésével forduljon közvetlenül Beregmegye gazdasági felügyelőjéhez. Veszprém, 1918. július 3. Dr. Horváth s. k. polgármesterhelyettes.

— **Tűz.** F. hó 8.-ára virradó éjjelen Várpalotán tűzvész pusztított, amely az izraelita hitközség bérházát, amely folytatásaként a kántoriakást, azután pedig a templomszolga lakását és 2—3 melléképületet hamvasztott el. Az oltást meghiúsította a várpalotai szokások viházyai, aminek következtében a szobáknak nemcsak a tetőzete, hanem padlása is beégett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen, a hitközség kára a mai viszonyok között 30—40000 korona, melyből biztosítás révén alig néhány száz korona térül meg.

— **A fejkvóta.** A közlelemző miniszter leiratolt intézett a városokhoz, hogy a városoknak nem kell a polgárság részére maguknak beszerezni a gabonaszükségletet, mert a természetet lehetővé teszi, hogy a városok szükségletét teljes mértékben kielégítsék. A leirat szerint minden remény megvan arra, hogy a fejkvótát ha egyelőre csekély mértékben is, de rövidesen fölemelhessek. Határozottan kijelenti a miniszter, hogy a fejkvóta leszállítására az elkövetkezendő gazdasági évben nem kerül a sor. Együttal közli a miniszter, hogy a kormány a jövő évi termésárakat már a vetés előtt meg fogja állapítani, hogy ezzel a gazdákat a kenyérgabona intenzívebb termelésre ösztönözze.

— **Spanyol nátha.** A gonosz járvány vármegyénkbe és Veszprém meg Pápa városokba is ellátogatott. Saerencsére a hatóság, kivált orvosaink erélyes intézkedése folytán egyik helyen sincs nagy mértékben elterjedve és elég enyhe lefolyású. Mégis eléggé megkínoszza áldozatait, kivált a magas láz, ami a betegséget kíséri. Ezért legjobb rögtönösen ágyba fektetni vele.

— **Gyujtogatás.** Valami elvetemült a Szécs ellátásban levő Saarvas-árokban megszáradt kaszált szénát felgyújtotta s az átcsapott lángok mintegy 33 holdon elpusztították a csemeterődöt. A kár mintegy 3000 kor. A gyujtogatót nyomozzák.

— **Zöldség és gyümölcs ára.** Több olvasónk kérdézkérdésére közöljük, hogy de bizony meg van maximálva a zöldség és gyümölcs ára jul 1-től 15-ig is. Már jun. 29-én megjelent az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap 45. számában. E szerint az árak a következők: Kicsinyben: Kalkáposzta és fodoros kol süly szerint kg.-ként 112 fill. Kalaráb (fettisztítva, csak a középső ehető ugynevezett szívlevéllel) 112 fillér. Korai nyári káposzta 138 fill. Sárgarépa, petrezselyem és pasztinák (1 kötegben 10 darab) 1 köteg 31 fill. Zöldhagyma (felnyíre vágott szárral) süly szerint kg.-ként 120 fillér. Zöld fokhagyma 256 f. Nagy barna, nyári fehér sör és fekete retek, nagyság szerint 1 drb. 10—14

fill. Fejessaláta 1 fej 16 fill. Kötöző és fodoros cukorsaláta kg.-ként 70 fill. Torma 250 fill. Laboda és sóska 80 fill. Spárga: I. rendű 360, leveaspárga 200 fill. Zöldborsó: hüvelyes 184, hüvely nélküli szemes zöldborsó 360 fill. Zöldbab, vajbab, viaszbab 240 fill. Földtök 86 fill. Ugorga 116 fill. Cseresznye: lágy 250 fill., ropogós és főznivaló nagyszemű 350 fill. Meggy: kisszemű közönséges 220 fill., nagyszemű üveg, spanyol stb. 350 fill., Kajszinbarack, sárgabarack, I. rendű 500 fill., II. rendű 200 fill. Nyári vörösszilva 134 fill. Közmeté, egres. 180 fill. Ribiszke 280 fill. Szamóca, földieper erdei 300, kerti 360 fill. Nyári alma 200 fill. Nyári körte 250 fill. Dió (szák nélkül): vidéken 520 fillér, Budapesten 550 fill. Dióbél (tisztasuly) 1770 fill.

A m. kir. 31. honvéd pótzászlóalj tűzifa szükséglete biztosítására 1918. szeptember 1-től 1919. aug. hó végéig terjedő időszakra 4000 köbméter kemény tűzifa volna szállítandó. Sürgős ajánlatot kér a 31. honvéd pótzászlóalj gazdasági hivatala Veszprém.

— **Aratási szabadság korlátozása.** Ujabb rendelkezés szerint arcvonalbeli szolgálatra alkalmas legénység legfeljebb 3 hétre szabadsághozható, még ha jogosult is mezőgazdasági szabadságra s a szabadságolás csak turnusokban történhetik. Az aratószázadokra ez az intézkedés nem vonatkozik. Más legénységi egységek aratási szabadsága, amely eddig legkevesebb 5 hét volt, most mint legnagyobb határidő 5 hét lehet.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor.
Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagy-körös.

Veszprémben kapható:
Földes Lajos gyógyszerárán,
Kossuth Lajos-utca.

— **Megváltoztatják a cipőrendeletet.** E cím alatt írtuk meg legutóbb, hogy a keresk. miniszter a cipőrendeletet a szusterok javára megváltoztatni szándékozik. Most pedig már azt közölhetjük, hogy ez a változtatás meg is történt. A keresk. miniszter ugyanis egy rendeletével megengedte, hogy a cipészek és a cipőkereskedők az apr. 29-én birtokukban volt, de még el nem adott készleteiket július 31-ig *maximális áron felül* adhassák el. E rendelet kiadására — úgy magyarázzák — azért volt szükség, mert a legtöbb helyen a hatóságok a cipőutárványokat csak késedelmesen tudták kiállítani s így a kereskedőknek nem volt elég idejük június 30-ig eladni a maximális áron felül vásárolt készleteiket. Ugyanez a pótrrendeletkezés a téli cipők és csizmák maximális áron felüli eladását aug. 15-ig, kiskereskedőknek és iparosoknak pedig november 30-ig megengedi. Erre a rendelkezésre meg állítólag azért volt szükség, mert a téli cikkek árusítása még meg sem kezdődött. — Majd megkezdődik most, hogy szabad lesz maximális áron felül adni. Lesz most cipő is, csizma is bővíben, majd meg tetszik látni!

— **A termés óvása tűz ellen.** A közlelemző cséplési idő beálltával figyelmeztetem az érdekelte gazdaközönséget, hogy a tűzrendi szabályokat tekintettel a természetközösséghez fűződő fontos érdekekre, fokozottabb mértékben be kell tartani. A cséplés színhe-lyén állandóan ott kell tartani a tűzoltó szer-

számokat, vizet és megfelelő mennyiségű porhanyófolót, dohányozni csak a kijelölt helyen és időben szabad, serdületleneknek otttartózkodását pedig meg kell tiltani. Az ellenőrzést állandóan gyakorolni fogom és a kihágást elkövetők ellen szigorúan elfogok járni. Veszprém, 1918. július 2. Dr. Török s. k. rendőrkapitány.

Iskolaszerek, rajzszerkek, papírok, minden e szakba vágó cikkek a legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható tankönyvek raktáron vannak.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, terméérték, a birtok tehertertelei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

RAFFIA NINCS!

kellő időben lássuk el magunkat

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, míg a készlet tart.
Raktár. Azonnal szállítható. Ára 100 kg. kor. 850.-
Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható:

Papírárú Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. sz.

Telefon: 82-03. Sürgőseim: Papirtentől, Budapest.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezeség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második kélyre tíz évi törlesztésre.

Vasak örökségeket, hátrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüsttárgyakat.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válasszbélyeg csatolendő)

Tisztelettel tudatjuk, hogy a Siófoki Központi Tejcsarnokot megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejcsarnok Siófok, vagy Központja Kaposvár.

Balaton mellett keresek ötventől száz holdig szántóföldet, jó lakóházat és szőlőt is megvételre.

JÁRMY,

Dőge, Szabolcsmegye.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Vízketogséget, Sörmört, Rüh

leggyorsabban elmulasztja a D. Fleisch-féle eredeti törvényesen védett.

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccsétes. Dr. Fleisch-félét kérjünk. Próba tégely 3.- K., nagy tégely 5 K., oszlopi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kozsuba Imre „Fekete sas“ gyógyszerüzem Veszprémben.

Vételezni a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.
Vizszentelárusítóknak árkedvezmény

Birtokot

10-től 100 holdig, esetleg erdővel nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.